

[Hasle.]

til dette, men skal dog lige nævne, at selv en overfladisk Betragtning viser, at de her foreslaede Bestemmelser er slet gennemtænkt. Forrentningsprocenten er jo en Procent, der skal udregnes af Landøkonomisk Driftsbureau. Denne Udregning maa naturligvis efter sin Natur være af ren teoretisk Art, den er det og kan ikke være andet. Men saa maa man ogsaa være klar over, at den ikke vil kunne virke, som den skal, i det praktiske Liv. De enkelte Landmænd er stillet forskelligt over for de økonomiske Problemer; fordi Landøkonomisk Driftsbureaus Udregninger viser en høj Forrentningsprocent, er det meget vel tænkeligt, at mange enkelte Landmænd vil have Underskud i deres Bedrift. De forskellige Ordninger, vi træffer her i Rigsdagen, gaar jo i samme Retning.

Altsaa, prøves disse Bestemmelser kun en lille Smule paa det praktiske Liv, viser det sig i Virkeligheden, at de er uanvendelige — for jeg vil godt se Glæden hos den Landmand, der efter at have Underskud i sin Bedrift faar præsenteret en Regning fra Staten, hvorefter han ifølge Udregning af Landøkonomisk Driftsbureau skal have Overskud og derfor skal aflevere yderligere et Beløb til Staten foruden det Tab, han har i Forvejen! (*Indenrigsministeren* [Dahlggaard]: Til Staten!). Til Renteudligningsfonden — Ministeren skulde hellere holde sig til Realiteterne.

Og selve den Udregning, der ledsager Lovforslaget, og som altsaa i hvert Fald til en vis Grad skal erstatte den Kommissionsbehandling, vi ikke har faaet, har Dr. Jørgen Pedersen allerede paavist er urigtig. Nu kan man selvfølgelig forsøge, som det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen gjorde, at affærdige Dr. Jørgen Pedersen med, at det er en lærd Mand; men det er jo ikke endnu fuldstændig diskvalificerende at være lærd. Dertil kommer yderligere, at Dr. Jørgen Pedersen efter min Opfattelse er en Mand, der mere end nogen Nationaløkonom herhjemme har forsøgt at sætte sig ind i de praktiske Problemer, og paa en lang Række Omraader har han faktisk givet Vejledning for Landbruget paa en aldeles udmærket Maade.

Dr. Jørgen Pedersen har vist, at denne Udregning ikke kan være rigtig, idet man har glemt at tage Hensyn til Forrentningsprocentens egen Indvirkning paa Kapitalværdien. Udgangspunktet er, som jeg nævnte før, den Forrentningsprocent, der findes af Landøkonomisk Driftsbureau, men det er klart, at en høj Forrentning betyder,

at en Ejendom stiger i Værdi, og en lav Forrentning, at den falder i Værdi (*Indenrigsministeren* [Dahlggaard]: Saa-aa!). Saa-aa, siger Ministeren (*Indenrigsministeren* [Dahlggaard]: Det maa da være omvendt!). Jeg vil gerne have Ministeren til nærmere at redegøre derfor; hvis en Ejendom har 100 000 Kr.s Værdi og giver mig 6 000 Kr., tror Ministeren saa, at den falder i Værdi, hvis den derefter giver 8 000 Kr.? Det vil jeg gerne have en nærmere Redegørelse for. Nej, Forholdet er det, at det forøgede Udbytte betyder en Stigning i Kapitalværdien, men naar saa Kapitalværdien er steget, paavirker den Forrentningsprocenten, og det er det, man har glemt i det Skema, man har opstillet.

Nogle vil maaske sige, at det, Dr. Jørgen Pedersen her har sagt, er Teori. Ja vel, det er det, men det er rigtig Teori i Modsætning til Regeringens Regnestykke, der er forkert Teori, og jeg foretrækker den rigtige.

Med Hensyn til Moratorieordningen er der ingen særlig Grund til at komme med mange Bemærkninger. Den Henstilling, vi har rettet til Regeringen om at foretage en indgaaende Undersøgelse af Landbrugets Forhold, forinden man tog Stilling til dette Problem, har Regeringen ikke efterkommet. Jeg skal meget vel erkende, at selve Tvangsauktionsinstitutionen er utidssvarende, bør erstattes med noget andet, og jeg skal ogsaa erkende, at der ligger særdeles vægtige Tanker til Grund for dette Forslag, Tanker, som i første Række er fremsat af Kreditforeningsdirektør Buhl og Professor Vinding Kruse; men for os bliver det afgørende, at man ikke kan træffe Afgørelser af en saa vidtrækkende økonomisk Betydning uden at have det statistiske Grundlag derfor i Orden.

I øvrigt kan jeg, som sagt, angaaende dette Spørgsmaal henvide til de Udtalelser, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller fremsatte her i Tinget, sidste Gang et lignende Lovforslag var til Behandling. Jeg skal kun lige nævne den nye Paragraf, der er kommet ind, § 51. Denne § 51 forekommer mig at være af større Betydning, end man faar Indtrykket af efter den Stilling, den har i det foreliggende Forslag, og efter de Bemærkninger, der ledsager den. Det er den Paragraf, der forbyder uden Samtykke af Gældsudvalget at tinglyse viljesbestemt Pant i Landbrugsejendomme ud over Ejendomsskyldværdien med Tillæg af den ved sidste Skatteligning ansatte Værdi af Besætning og Inventarium. Jeg troede egentlig, hele dette Problem om Begrænsningen